

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.seju.L5@regeringskansliet.se**Remissvar över betänkandet Nya nätbrott och andra åtgärder för genomförandet av direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer (SOU 2026:34)***Dnr Ju2026/01507***Övergripande synpunkter**

Utredningens analys och ställningstaganden när det gäller behovet av nya straffbestämmelser m.m. för att genomföra direktivet i svensk rätt är välmotiverade och hovrätten tillstyrker i allt väsentligt utredningsförslaget i den delen.

När det gäller förslagen om en skärpt reaktion på allvarliga fall av olaga förföljelse, kan det alltjämt ifrågasättas om det finns ett behov av att dela in olaga förföljelse i grader med hänsyn till att brottet i sig redan innebär en kvalificering av de ingående brotten (s. 750 och hänvisningen där till tidigare förarbeten). Utredningens förslag till utformning är dock välmotiverat och hovrätten tillstyrker i allt väsentligt utredningens förslag även i denna del.

Hovrätten har vissa generella synpunkter på förslagen som redovisas här samt vissa enskilda synpunkter som redovisas nedan för respektive straffbestämmelse.

Som utredningen nämner vid ett flertal tillfällen kan de föreslagna nya brotten leda till frågor om brottskonkurrens. Hovrätten efterfrågar generellt en mer utförlig analys gällande frågor om brottskonkurrens. Vidare efterfrågar hovrätten en mer utförlig analys gällande, såvitt är aktuellt, de föreslagna ändringarnas förhållande till yttrande- och informationsfriheten.

Grov olaga förföljelse

Enligt den föreslagna ändringen ska vid bedömningen av om brottet (olaga förföljelse) är grovt särskilt beaktas om förföljelsen varit *mycket* intensiv eller omfattande. För att domstolarna ska kunna tolka vad som ska utgöra *mycket* intensiv eller omfattande – i jämförelse med intensiv eller omfattande – krävs ytterligare vägledning kring tolkningen och vad som avses.

Olaga integritetsintrång

Det föreslagna andra stycket ska inte omfatta ljud- eller bildmaterial om det inte är verklighetstroget i den mening att det kan uppfattas som autentiskt. Material som är så oskickligt utfört att betraktaren inte rimligen kan låta sig luras faller utanför det straffbara området.

Hovrätten, som visserligen delar bedömningen att icke autentiskt material bör falla utanför det straffbara området, anser att gränsdragningen kan medföra betydande bedömningssvårigheter vad gäller att avgöra när material inte kan uppfattas som autentiskt. I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör gränsdragningen belysas vidare.

Olaga övervakning

Hovrätten önskar ett förtydligande av när ett samtycke, som lämnats under sådana förutsättningar att det är att bedöma som giltigt under vedertagna principer, ändå kan medföra att övervakningen är otillbörlig (jfr uttalandet i författningskommentaren på s. 858).

I betänkandet anføres att det är otillbörligt att utan samtycke övervaka barn som uppnått *sådan ålder eller mognad* att de själva får bestämma saker som rör deras person (s. 858). Hovrätten vill framhålla att det i betänkandet saknas vägledning gällande när ett barn ska anses ha uppnått en sådan ålder eller mognad att samtycke behövs. Den vägledning som hittills föreligger kan därför leda till vissa tolknings- och tillämpningsproblem.

För att övervakningen ska kunna utgöra brott krävs att den är *upprepad* eller *varaktig*. Emellertid anføres i författningskommentaren att övervakningen inte behöver – vare sig den är upprepad eller rör enskilda fall – vara långvarig eller mycket ingripande för att grunda ansvar för olaga övervakning (s. 859). Uttalandet i författningskommentaren synes något oförenlig med den språkliga betydelsen av *varaktig*. Det bör i det fortsatta lagstiftningsarbetet utvecklas hur *varaktig* ska förstås.

Nättrakasserier

Som framhålls i betänkandet är brottskonstruktionen ovanlig i svensk rätt, även om undantag finns. Hovrätten efterfrågar därför ytterligare vägledning gällande vad uppsåtet på individnivå ska omfatta, särskilt

eftersom det av författningskommentaren framgår att det bör krävas omständigheter som visar på ett gemensamt uppsåt (s. 864).

Därutöver framstår det som oförutsebart när straffansvar enligt den föreslagna bestämmelsen inträder och upphör på individnivå, för det fall en individ bidrar genom att sprida meddelande på ett forum där andra redan uttryckt sig kränkande och flera personer därefter bidrar med kommentarer av liknande slag. I det fall straffansvaret inte är förutsebart behöver legalitetsaspekterna beaktas.

Denna remiss har handlagts av hovrättsråden Helena Josefsson och Charlotta Törnell samt tf. hovrättsassessorn Kim Shaw.

Helena Josefsson

Kim Shaw